

В. Г. Тер-Ованес'янстарший викладач кафедри іноземних мов
Харківського національного університету радіоелектроніки
<https://orcid.org/0000-0001-8150-4427>

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ КОМУНІКАТИВНОГО СТИЛЮ В НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ В НЕМОВНИХ ЗВО

Стаття аналізує теоретичні підстави впровадження комунікативного стилю в навчанні англійської мови студентів у немовних закладах вищої освіти. Визначено сутність формування, удосконалення та розвитку стратегічних аспектів комунікативного стилю на основі міжкультурного та компетентнісного підходів у вивченні англійської мови на практичних заняттях. В статті розглянуто міжкультурну компетентність, яка формується через набір важливих компетенцій (загальнокультурні, професійні), а при оволодіння іноземною мовою (міжкультурна, комунікативна компетенція). Зазначено, що огляд загальнокультурних компетенцій можна проводити з одного боку, як базові здібності (засновані на знаннях, досвіді, цінностях, схильностях), з іншого боку як первинні складові таких якостей (професійна компетентність, готовність, творчість), які використовуються у зазначеній сфері. Описано, вирішення проблем щодо досягнення взаєморозуміння у міжкультурному спілкуванні, що має бути покладено на формування стратегії іншомовного комунікативного стилю. У статті проаналізовано сутність поняття «комунікативний стиль» яке відображає чітку категорію методичного аналізу. Визначено теоретико-методологічні підстави виділення комунікативного стилю з урахуванням внутрішніх (лінгвокультурних, психологічних та когнітивних) факторів на основі міжкультурного та компетентнісного підходів. Зазначено, що до змісту комунікативного стилю відносять різні плани (когнітивний, культурно-поведінковий, професійно-діловий та рефлексивний), що допомагають визначити здібності кожного студента відносно його рівня знань з іноземної мови. Описано, які стратегії комунікативного стилю можна використовувати задля отримання ефективного результату для визначення рівня сформованості комунікативного стилю у студентів в немовних закладах вищої освіти. В основу змісту навчання стратегіям комунікативного стилю іншомовної комунікації покладено лінгвокультурний, психологічний та дидактико-технологічний компоненти. Доведено, що застосування саме дидактико-технологічного компонента дозволить оптимізувати традиційну систему навчання іноземної мови на прикладі функціональних різновидів ділового спілкування «Socializing» (техніка ведення бесіди) та «Meetings» (ділові зустрічі), що позитивно вплине на обсяг знань студентів впродовж навчання у закладі вищої освіти та безпосередньо у професійній діяльності.

Ключові слова: комунікативний стиль, стратегічні аспекти, міжкультурний та компетентнісний підхід, вивчення англійської мови, немовні заклади вищої освіти.

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку України характеризується активним міжнародним та міжкультурним співробітництвом у сферах економіки, культури, освіти, науки, політики та бізнесу. Тому суспільство неминуче вступає в комунікативні процеси, які необхідно осмислювати та розуміти. Значна їх частина посідає в міжкультурному спілкуванні, та відповідно, особливої актуальності набувають фактори мобільності, толерантності, відкритості для розширення та поглиблення культурно-мовних контактів у полікультурному світі. Інтенсивний розвиток міжнародного співробітництва орієнтує на цілеспрямовану підготовку висококваліфікованих спеціалістів, які володіють іноземною мовою як засобом спілкування, пізнання лінгвокультури та інструментом міжкультурної комунікації.

В даний час, у закладах вищої освіти визначаються суспільні та економічні фактори, які становлять контекст змісту навчання. Навчання та викладання іноземної мови передбачає багатоаспектну підготовку фахівців до міжкультурної комунікації, що вимагає від них знання норм та цінностей, комунікативно-поведінкових якостей повсякденної та професійної сфер спілкування, властивих представникам іншої лінгвокультурної спільності.

Великий досвід роботи видатних вітчизняних та зарубіжних вчених пов'язаний з напрямом «міжкультурна комунікація», що дуже необхідно у сучасному середовищі особливо для викладачів іноземної мови. Можна побачити, що у вітчизняній літературі достатньої уваги не приділяється механізмам регулювання та гармонізації міжкультурного спілкування, зокрема подоланню труднощів у сенсі іншомовної комунікації, формування

таких компетенцій, які інтегрують знання, навички, вміння, ставлення до норм та цінностей іншої лінгвокультури. До вивчених явищ, слід віднести освоєння стратегій іншомовного комунікативного стилю в ситуаціях повсякденного та професійного спілкування, тому що більшість студентів стикаються у повсякденному житті з бар'єром при спілкуванні на іноземній мові. Найбільш гостро дана проблема відчувається в немовних закладах вищої освіти, де здійснюється підготовка спеціалістів у сфері комп'ютерних технологій, економіки, управління, міжнародних відносин, менеджменту. Тому, актуальність дослідження полягає у визначенні комунікативного стилю на практичних заняттях між студентами та викладачами у закладах вищої освіти з вивчення іноземної мови.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У лінгводидактиці та суміжних з нею областях знань проведено багато досліджень, які підготували значну теоретичну основу для успішного вирішення питання щодо формування стратегій комунікативного стилю на практичних заняттях з іноземної мови, а саме Ф.С. Бацевич [1], А.Д. Белова [2], Т.М. Бобошко [4], В.Ю. Семенюк [7], О.О. Селіванова [8] та інші. На сьогодні існує чимало аспектів щодо комунікативного стилю, однак у методиці викладання іноземних мов залишається відкритим питання розкриття сутності формування, удосконалення та розвитку стратегічних аспектів комунікативного стилю на основі міжкультурного та компетентнісного підходів у вивченні англійської мови на практичних заняттях в немовних закладах вищої освіти та потребує подальших розробок.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Сутність освіти зводиться до розширення діапазону спілкування спеціаліста за рахунок взаємодії з представниками інших культур та вдосконалення якості підготовки з урахуванням інтеграції професійних знань та компетенцій з базовими знаннями іноземної мови та культури. Однією з пріоритетних завдань вищої освіти стає формування полілінгвальної особи, яка готова до участі в міжкультурному спілкуванні на різних іноземних мовах. Таким чином, у процесі навчання англійської мови у немовних закладах вищої освіти постійно зростають вимоги до оволодіння іноземною мовою, норми комунікативної поведінки іншомовної лінгвокультури. Зокрема, можна побачити на практиці недостатньо сформований рівень міжкультурної комунікативної компетенції у студентів нелінгвістичних спеціальностей, відсутність відповідної методики формування стратегій стилю іншомовної комунікації у майбутніх спеціалістів, що безпосередньо формується з початку навчання у студентів.

Тому, **метою статті є** обґрунтування теоретичних засад впровадження комунікативного стилю,

необхідність освоєння стратегій комунікативного стилю з урахуванням національно-культурних традицій та норм комунікативної поведінки для вирішення завдань у повсякденних та професійних ситуаціях у студентів в немовних закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. Комунікативний стиль сприймається як культурно зумовлений засіб вербальної та супроводжуючої невербальної поведінки мовної особистості в ситуаціях спілкування. Комунікативний стиль пов'язаний з великою категорією форматів знань: лінгвістичних, культурних, фонових та професійних. Навчання комунікативному стилю у функціональних різновидах ділового спілкування (Socialising, Meetings) студентів немовних закладів вищої освіти складається з когнітивного, культурно-поведінкового, професійно-ділового та рефлексивних планів. До теоретичних основ міжкультурного та компетентнісного підходів належить лінгвокультурні, етнопсихолінгвістичні, когнітивні передумови виділення комунікативного стилю в навчанні іноземної мови, стратегії організації та побудові стилю іншомовної комунікації. Звернення до міжкультурного компонента у навчанні студентів сприяє підготовці фахівців у контексті діалогу культур, який розглядається як діяльність, де предметом є факти культури; метою – досягнення взаєморозуміння, засобом – комунікативна освіта, тобто орієнтація та його практичне застосування у сфері ділового спілкування. Якщо поглянути на визначення поняття «міжкультурний підхід» воно передбачає саме напрям у навчанні, який націлює на порівняння мовних картин світу та комунікативного стилю у різних культурах. Цей підхід передбачає одночасне вивчення мови та культури, проводи порівняльний аналіз їх особливостей, розвивати та формувати міжкультурну компетентність та компетенції.

Різні концепції всередині міжкультурного підходу не виключають один одного, а пропонують різні варіанти розгляду культурних явищ і сприймаються як взаємодоповнюючі. Спроба їх узагальнення не розкриває повною мірою проблему компетентності у міжкультурній комунікації, що викликає необхідність звернення до компетентнісного підходу та його інтеграції з міжкультурним. Компетентнісний підхід спрямований на становлення базових компетентностей майбутнього спеціаліста у вигляді сукупності знань, навичок, умінь, соціальних та професійно-важливих якостей особистості [4, с. 5–7]. Причому особливе значення надається вмінням, які дозволяють діяти в нових, невизначених, проблемних ситуаціях, для яких заздалегідь не можна напрацювати відповідні засоби. Сенсотворчими категоріями міжкультурного та компетентнісного підходів виступають «компетенція» та «компетентність». Перераховані

концептуальні положення міжкультурного та компетентнісного підходів знаходять своє відображення у змісті та структурі категорії «міжкультурна комунікативна компетенція» та «міжкультурна професійно-орієнтована комунікативна компетенція». Найважливішим слід вважати аспект компетентності, який має на увазі взаємодію людини з представниками інших культур та реалізується у вигляді діяльності (спілкування). Таким критерієм компетентності вважається стиль діяльності, який складається на певному етапі життя індивіда та представляє ступінь оволодіння відповідною діяльністю та знаменує зрілість суб'єкта цієї діяльності. Його значення полягає в пом'якшенні або знятті повністю проблеми нерозуміння при взаємодії людей з різною професійною та соціокультурною приналежністю. Структура міжкультурної комунікативної компетенції включає знання, навички, вміння, відносини, які виражаються у співвідношенні власної та іншомовної культури; гнучкому використанні різноманітних стратегій щодо встановлення контактів з представниками різних культур; подолання міжкультурних відмінностей та сформованих стереотипів; володіння емоційно-психологічними характеристиками (допитливістю, толерантністю тощо) та знання ціннісних орієнтирів у поведінці.

Зокрема, можна побачити, що міжкультурна компетентність формується через набір таких важливих компетенцій, як загальнокультурні, професійні, а при оволодіння іноземною мовою – міжкультурною комунікативною компетенцією. Загальнокультурні компетенції розглядаються, з одного боку, як базові здібності, засновані на знаннях, досвіді, цінностях, схильностях, а з іншого – це первинні складові таких якостей, як професійна компетентність та готовність, творчість, які знаходяться у діяльності і розвивають здібності студентів. Таким чином, міжкультурний компонент є суттєвою частиною навчання ділової іноземної мови, тому що вивчення англійської мови неможливе без національно-культурного контексту [6].

Для сучасного фахівця освоєння стратегій комунікативного стилю вимагає звернення до особистісного, комунікативного, мовного та ділового компонента. Формування комунікативного стилю поєднує елементи навчання мови та загальній культурі, зміст спілкування в різних галузях та відбиває готовність особистості до комунікації. Це має на увазі оволодіння мовною специфікою, національними комунікативними правилами, культурними традиціями, володіння особистісними діловими якостями (толерантність, відкритість та позитивність).

Аналіз концепцій з проблем мови, культури, мислення дозволив констатувати, що відмінності у мовної свідомості представників іншомовних

культур криються у комунікативних стилях. Звідси випливає, що вирішення проблеми досягнення взаєморозуміння у міжкультурному спілкуванні має бути покладено на формування стратегії іншомовного комунікативного стилю. Дослідження, проведені в лінгвокультурології та теорії міжкультурної комунікації доводять необхідність вивчення комунікативного стилю іншомовної лінгвокультури. Автор [9] трактує визначення «комунікативний стиль» як «сукупність норм, що визначають форму повідомлень. Норми, у свою чергу, передбачають існування системи правил та очікувань більшості». Поняття «комунікативний стиль» є невід'ємною складовою, яка включає мову, знання, цінності та поведінку завдяки комунікації між викладачем та студентом. Найчастіше у загальному значенні під комунікативним стилем розуміється культурно-обумовлений засіб вербальної та супроводжуючої його невербальної поведінки мовної особистості в ситуаціях спілкування.

До змісту комунікативного стилю відносять різні робочі плани (когнітивний, культурно-поведінковий, професійно-діловий та рефлексивний), що допомагають визначити здібності кожного студента відносно його рівня знань з іноземної мови. Опишемо найсуттєвіші плани, які відносяться до змісту комунікативного стилю, а саме когнітивний, професійно-діловий та рефлексивний.

Когнітивний план становить знання про культуру спілкування, комунікативну поведінку, систему цінностей у спілкуванні. Він пов'язаний з засобами отримання комунікативно значущої інформації, пізнання, аналізу, інтерпретації комунікативного стилю. Когнітивний план проявляється у знанні професійно значущих положень для побудови висловлювання з урахуванням ділової ситуації та тематики, володіння алгоритмами поведінки у діловому колективі, ефективного управління та самооцінки. Зокрема, його розкриття відбувається через теоретичні знання, складові міжкультурної комунікативної компетенції, правила, положення, норми, стратегії, механізми побудови іншомовної професійної діяльності.

Наступний план культурно-поведінковий він містить інтерактивні та афективні компоненти, які обумовлені національно-культурною специфікою.

Далі перейдемо до професійно-ділового плану, який включає знання змісту та структури професійної діяльності, вміння планування організації, керівництва, реалізації іншомовної комунікативної діяльності, володіння предметною базою, термінологічним тезаурусом, структурами та сценаріями професійно-ділових ситуацій та професійним дискурсом. Він проявляється в таких якостях, як цілеспрямованість, самовладання, проникливість, спрямованість на рефлексивну діяльність та здатність відібрати найбільш ефективні стратегії для вирішення комунікативних завдань.

Таким чином, останній рефлексивний план спрямований на усвідомлення, самоконтроль інтелектуальної, комунікативно-поведінкової, професійно-ділової, емоційної видів діяльності, переосмислення її елементів, аналіз того, що відбувається, співвіднесення своїх дій з професійною ситуацією та їх координацію відповідно до умов власного стану. Отже, можна побачити, що використання кожного описаного плану впливає на складові міжкультурної комунікативної компетенції, правила, положення та норми, які закладаються студенту впродовж навчання.

Формування комунікативного стилю доцільно будувати на основі певних стратегій, оскільки вони є формою реалізації категорії «стиль». Розглянемо, які стратегії комунікативного стилю, можна використовувати задля отримання ефективного результату для визначення рівня сформованості комунікативного стилю у студентів в немовних закладах вищої освіти. З одного боку, це стратегії освоєння комунікативного стилю, а з іншого – мовно-поведінкові стратегії, що становлять комунікативний стиль. Тому опишемо кожну стратегію освоєння комунікативного стилю. Перша стратегія мовно-поведінкова (комунікативно-прагматичні: афективні, інтерактивні) припускає взаємодію з носіями мови та студентами. Така стратегія спрямована на вироблення відповідного фону спілкування через побудову дискурсу та вибір мовних засобів. Наступна когнітивна стратегія орієнтована свідомо на засвоєння різних видів знань (мовних, інтеракціональних, фонових, культурно-прагматичних). Дане освоєння передбачає вміння виділяти певні ознаки комунікативних стилів української та британської лінгвокультур, наприклад, специфіка просторової організації спілкування, культурно зумовлені розбіжності на рівні контекстності та змістовної сторони спілкування. Крім того, важливим умінням є встановлення кореляції між параметрами комунікативної поведінки, наприклад, у підтримці контакту, формальності/неформальності, ввічливості та обговорення розбіжностей тощо. Далі розглянемо контрастивну стратегію, яка направлена на порівняння елементів комунікативного стилю рідної та вивченої лінгвокультури (манера спілкування у ділових колах; інтонаційні зразки, типових мовних формул; правил ввічливості; загальна організація дискурсу; емфатичних норм). Реалізація даної стратегії проявляється у порівняльному аналізі лінгвокультурних явищ у комунікативній поведінці та комунікативному стилю засвоєння національно-культурних особливостей спілкування на основі порівняння. Комунікативно-прагматична стратегія передбачає визначення, розпізнавання намірів комунікантів, вибір та використання необхідних засобів для вираження власного наміру відповідно до ситуації та особливос-

тей комунікативного стилю. Зазначена стратегія знаходить вираз у розумінні реалізації власного комунікативного наміру; вплив партнера по спілкуванню; дотримання дистанції у спілкуванні; створенні та підтримці позитивного психологічного стану. Таким чином, навчання стратегіям комунікативного стилю на основі типологічного аналізу має сприяти гармонізації взаємовідносин у міжкультурному спілкуванні. Стратегії освоєння комунікативного стилю складають прийоми, якими користується той, хто навчається для придбання знань. Вони пов'язані з такими діями та операціями, як аналіз, синтез, інтерпретація, що характеризують процес пізнання та вивчення мови.

В основу змісту навчання стратегіям комунікативного стилю іншомовної комунікації покладено лінгвокультурний, психологічний та дидактико-технологічний компоненти:

1. Лінгвокультурний компонент передбачає знайомство з функціонуванням стратегій комунікативного стилю; виявлення лінгвопрагматичних характеристик комунікативного стилю та стратегій; уміння оперувати стратегіями комунікативного стилю у різних ситуаціях спілкування; реалізація комунікативної стратегії мовної та немовної поведінки відповідно до умов спілкування; побудова різних типів дискурсів.

2. Психологічний компонент містить вміння навчитись розпізнавати та ідентифікувати завуальовані сенс висловлювань; інтерпретувати комунікативну поведінку партнера; виявляти емпатію, самоіронію, порозуміння, допитливість, доброзичливість; усвідомлювати міжкультурні сценарії, моделі та стратегії організації комунікативного стилю; бути готовим приймати норми, що регулюють ділове спілкування; приділяти увагу співрозмовнику; сприймати діловий дискурс як предмет професійної діяльності; визнавати комунікативні цінності.

3. Дидактико-технологічний компонент ставить за мету навчання функціональним різновидам ділового спілкування «Socialising» (техніка ведення бесіди) та «Meetings» (ділові зустрічі) із застосуванням когнітивних, контрактивних, комунікативно-прагматичних стратегій.

Використання кожного компоненту має свої властивості та особливості. Досягнення результативності навчання стратегіям комунікативного стилю з урахуванням компонентів сприяє використанню різних методів, прийомів, засобів, форм роботи, а також моделювання автентичних ситуацій, оволодіння знаннями, навичками, вміннями та стосунками.

Навчання стратегіям комунікативного стилю студентів немовних закладів вищої освіти представлено у тематико-ситуативних та функціональних комплексах (блоку) різновидів ділового спілкування «Socialising» (техніка ведення бесіди)

та «Meetings» (техніка проведення ділових зустрічей). Основна мета тематико-ситуативного блоку «Socialising» – побудова відносин з діловими партнерами та колегами. Базовими компонентами блоку є стандартні та найбільш частотні ситуації соціального взаємодії у діловій сфері (наприклад: Welcoming, introductions, small talks, acquaintance, arrangements і т. д.). Успішна взаємодія залежить від уміння правильного використання мовних засобів. Лінгвістичну основу «Socialising» становить мову повсякденного спілкування (General English) з домінуванням ввічливих, некатегоричних манер висловлювання. Особливої важливості набуває засвоєння комплексу інтенцій, спрямованого на підтримку відносин та зближення. Взаємодія учасників регламентується ситуативними нормами, що визначаються соціально-культурним контекстом, очікуваннями та уявленнями комунікантів у певній ситуації спілкування.

Основу різновиду блоку техніки проведення ділового спілкування «Meetings» складають знання, навички, вміння, відносини, сформовані на основі блоку «Socialising), які враховуються, використовуються та переносяться на предметний зміст іншої діяльності.

Можна побачити, що представлені блоки «Socialising» та «Meetings» взаємопов'язані між собою та базуються на спілкуванні (офіційне-неофіційне), ступені близькості відносин (близькі, нейтральні-дистантні), регламентованості сценаріїв мовної взаємодії (жорсткий – нежорсткий сценарій). Поряд із тематико-ситуативним аспектом не менш важливим компонентом є функціональність мовних одиниць. Цей аспект передбачає висування функції та засвоєння форми на її основі. При цьому особливу важливість становлять лексико-граматичні конструкції, які є засобами реалізації комунікативно-прагматичних стратегій у функціональних різновидах спілкування.

Таким чином, можна побачити, що для реалізації будь-якої стратегії необхідна певна технологія та система вправ, спрямованих на вироблення автентичного комунікативного стилю у студентів немовних закладів вищої освіти.

Висновки і пропозиції. Виходячи із проведеного дослідження, комунікативні компетенції є основним показником комунікативного стилю, що досягається в процесі навчання студентів іноземною мовою. Ефективне навчання стратегіям комунікативного стилю студентів може бути здійснено на основі міжкультурного підходу, що враховує взаємозв'язок мови, мислення, свідомості та культури, а також компетентнісної, спрямованої на набуття знань, формувань навичок, професійних якостей особистості, яка прагне навчатись і вивчати іно-

земну мову. Комунікативний стиль відображає не лише сукупність норм (існування системи правил та очікувань більшості), а й невід'ємну складову, яка включає мову, знання, цінності та поведінку завдяки комунікації між викладачем та студентом. У ході дослідження було описано типологічні особливості комунікативного стилю та описані його лінгвопрагматичні компоненти. Формування комунікативного стилю доцільно будувати на основі певних стратегій, оскільки вони є формою реалізації категорії «стиль». Розглянуто, які стратегії комунікативного стилю, можна використовувати задля отримання ефективного результату для визначення рівня сформованості комунікативного стилю у студентів в немовних закладах вищої освіти. Дана методика обрання стратегій дозволила оптимізувати традиційну систему навчання мови фахівців на прикладі функціональних різновидів ділового спілкування «Socialising» (техніка ведення бесіди) та «Meetings» (ділові зустрічі). Запропонована методика забезпечує прогресивне зростання та стабільність показників щодо сформованості стратегій комунікативного стилю.

Список використаної літератури:

1. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики : підручник. Київ, Академія, 2004. 342 с.
2. Белова А. Д. Комунікативні стратегії і тактики: проблеми систематики. Мовні і концептуальні картини світу: зб. наук. пр. Київ: КНУ ім. Т. Шевченка, 2004. С. 11.
3. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу у педагогіці. Київ, Виховання і культура № 12 (17,18). 2009. С. 5–7.
4. Бобошко Т. М. Комунікативні стратегії й тактики та оцінні висловлення. Лінгвістика ХХІ століття. 2013. С. 51–58.
5. Колесник Г., Зінчук І. Принцип ситуативності як визначальний фактор формування мовної компетенції у студентів технічних спеціальностей. Молодь і ринок. 2017. № 6. С. 119–123. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2017_6_26 (дата звернення: 5.04.2023).
6. Сайтарли І. А. Культура міжособистісних стосунків. Навч. посібн. К.: Академвидав, 2007. 240 с.
7. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: Підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
8. Семенюк О. А., Парашук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації: навчальний посібник. Київ, ВЦ «Академія», 2010. 240 с.
9. Прищак М. Д. «Комунікація, спілкування, комунікативність: категоріальний аналіз». Вісник ВПІ, вип. 2, с. 5–8, Листопад. 2010. С. 35–40.

Ter-Ovanesian V. Theoretical foundations of the communicative style implementation in teaching English to the students in non-linguistic higher education institutions

The article analyzes the theoretical foundations for the communicative style introduction in teaching English to students in non-linguistic higher education institutions. It is determined the essence of the formation, improvement and development of the strategic aspects of the communicative style on the basis of intercultural and competence-based approaches in the study of the English language in the practical classes. The article considers intercultural competence which is formed through a set of important competencies (general, cultural, professional), when mastering a foreign language (intercultural, communicative competence). It is noted that the review of general cultural competencies can be carried out on the one hand, as basic abilities (based on the knowledge, experience, values, inclinations), on the other hand, as the primary components of such qualities (professional competence, readiness, creativity) used in this area. The solution of the problems to achieve mutual understanding in intercultural communication which should be entrusted to the formation of a strategy of a foreign language communicative style is described. The article analyzes the essence of the concept of "communicative style", which reflects a clear category of methodical analysis. It is noted that the content of the communicative style includes various plans (cognitive, cultural-behavioral, professional-business and reflexive), which help to determine the abilities of each student in relation to his level of knowledge of a foreign language. It is described which communication style strategies can be used to obtain an effective result for determining the level of formation of the communication style of the students in non-linguistic institutions of higher education. It is submitted the linguistic-cultural, psychological and didactic-technological components as the basis of the content of learning strategies of the communicative style of foreign language communication. It is proven that the use of the didactic-technological component will allow for the optimizing of the traditional system of foreign language learning on the example of the functional varieties of business communication "Socializing" (conversation technique) and "Meetings" (business meetings) which will positively affect the amount of knowledge of the students during their studies at the institution of higher education and directly in professional activity.

Key words: *communicative style, strategic aspects, intercultural and competence approach, learning English, non-linguistic institutions of higher education.*